

Chceme založit státní stavební holding, říká pražská jednička Stačilo!

23.9.2025 - | Česká strana sociálně demokratická

Lídryní Stačilo! v hlavním městě je Jana Maláčová, bývalá ministryně práce a sociálních věcí a předsedkyně SOCDEM. Její strana se na spolupráci s KSČM, Českou stranou národně sociální a stranou Spojení demokraté - Sdružení nezávislých domluvila v červenci. „Za Husáka jsme byli schopní postavit 100 tisíc bytů ročně. O 50 let později jsou technologie úplně někde jinde, a přesto jsme tehdy postavili čtyřnásobek bytů co dnes,“ podotýká.

Ve své kampani cílíte na lidi, kteří žijí od výplaty k výplatě. Jak jim chcete pomoci zvýšit životní úroveň?

V Praze je takových lidí půl milionu. Hlavní problém je výše mezd a platů, které jsou o dvacet procent nižší, než by měly na základě produktivity práce být. Nová vláda tak musí především tlačit na jejich růst. Chtěli bychom navyšovat minimální mzdu o tři tisíce každý rok, abychom dohnali alespoň Polsko. Zároveň by se měl zvýšit příplatek za práci v noci na čtyřicet procent průměrného výdělku. Také bychom chtěli, aby žádný zaměstnanec státu nebral méně než minimální mzdu, přičemž dneska je to skoro polovina tarifů.

Soudy teď například řeší, zda Česká pošta může při odměňování zohledňovat, kde člověk práci vykonává. V Praze se často řeší, že je problém sehnat třeba učitele nebo strážníky, protože za tabulkový plat tady nejde vyžít. Měl by to veřejný sektor nějak zohledňovat?

Rovné odměňování je správné a já bych šla spíše cestou snižování životních nákladů, tedy hlavně zlevňováním potravin nebo bydlení.

Situaci na trhu s byty zhoršují i služby typu Airbnb. Mělo by dojít k jejich regulaci?

Stoprocentně. Z centra nemůže být Disneyland, kde se budou jen opíjet turisté. Už se o tom mluví přes deset let, nijak se v tom ale nepokročilo.

Před minulými volbami jste v rozhovoru pro MF DNES řekla, že byste zřídila národní fond bydlení, ze kterého by se financoval nákup nebo výstavba státních nájemních bytů. Ty by se pronajímaly seniorům, mladým, samoživitelkám nebo potřebným profesím. Platí tento plán stále?

Máme identický program, pouze národní fond jsme přejmenovali na státní fond, aby to bylo srozumitelnější. Nejde ale jen o to stavět. K soukromému sektoru se musí přidat i veřejný, zejména stát. Počítáme se založením státního stavebního holdingu, který bude schopen navýšit kapacity. Za mě by to bylo ideálně přes bytové dřevostavby, které jsou velmi levné, kvalitní a ekologické a ještě jdou postavit rychle. Snahu státu bychom chtěli podpořit i zákonem, který pomůže, aby stavěly více obce a družstva.

Praha založila v roce 2020 Pražskou developerskou společnost a ještě dosud nemá ani jedno stavební povolení. Navíc musí samotné stavby ještě soutěžit. Bude tedy obecní a státní výstavba dostatečně efektivní k řešení krize?

V posledních letech se v politice rozmohl nešvar, že na všechno se říká, že to nejde. Musí tam být někdo, kdo má tah na branku, kdo to zvládne. Všechno se bude odvíjet od toho, jestli bude mít politická reprezentace zájem to řešit. Za Husáka jsme byli schopní postavit 100 tisíc bytů ročně. O 50 let později jsou technologie úplně někde jinde, a přesto jsme tehdy postavili čtyřnásobek bytů co dnes.

Jak byste tedy výstavbu zrychlila?

Nechápu, proč tato vláda předělávala původní stavební zákon naší vlády. Podívejte se, jak to dopadlo. Návrat toho starého zákona by celý proces zrychlil a už mohl dávno platit.

V Praze je i mnoho investičních bytů, které jsou prázdné. Zatížila byste je třeba nějak více daňově? Dokážu si představit, že půjdeme cestou Španělska, kde cizinci, kteří nepocházejí z Evropské unie, budou platit u nákupu bytů stoprocentní daň. Navíc bych to udělala progresivní, tedy že od každého dalšího bytu by se daň měla zvedat. Podle České národní banky cizinci teď v Česku zkupují zhruba čtvrtinu bytů. Není přípustné, aby v Praze bylo 90 tisíc volných bytů, které se jejich zahraničním majitelům vyplatí nechat prázdné, protože jejich hodnota každý rok vzroste o milion.

Řada klíčových staveb, jako metro D, vážne kvůli sporům o tendry. Ty lze v Česku přezkoumat až v pěti instancích, přičemž ve většině států EU jsou běžné tři. Jak ten proces zrychlit?

Je tam rozhodně na místě celková reforma. Vždyť idea veřejných zakázek byla, aby daňový poplatník dostal co největší kvalitu za co nejméně peněz. Ale tak to teď přeci nefunguje. Určitě je potřeba celý proces zjednodušit, ale to je otázka k diskusi pro právníky se zaměřením na hospodářskou soutěž. Na tu reformu má pomalu každý politik jiný názor a vidíme, kam to vedlo.

V souvislosti s velkými projekty měl by stát některý z nich spolufinancovat? Konkrétně třeba Vltavskou filharmonii nebo Městský okruh?

Rozesmálo mě, že by se na Vltavskou filharmonii měli skládat občané jako kdysi na Národní divadlo. To je dost nereálné. Uznávám, že Praha je hlavní město a nějaké spolufinancování by ty projekty mít měly. Nicméně teď by měla být prioritou zlevnit bydlení. Pokud se státu podaří situaci zlepšit, tak si spolufinancování dovedu představit.

Souhlasíte s převedením placení nepedagogických pracovníků ze státu na obce? Vedení metropole už spočítalo, že i když na ně stát pošle více peněz, stejně bude muset Praha svým městským částem přerozdělit dalších 677 milionů.

Je to celé postavené na hlavu. Musí se to vrátit zpátky pod stát. Ale mimo to je tam potřeba udělat pořádek. Je ostuda, jak jsou tito pracovníci odměňováni. V posledních letech jim plat i přes inflaci nerostl. Už roky se mluví o snižování počtu obcí. Měl by se zredukovat i počet městských částí? Ano, měl. Navíc by se tím zmenšil počet všemožných zájmů, kvůli kterým pak na některé celopražské otázky existuje 57 názorů.

Zdroj:

https://www.idnes.cz/volby/praha/jana-malacova-lidryne-prahy-stacilo-snemovni-volby-rozhovor.A250922_084929_praha-zpravy_lupr

<https://socdem.cz/akt-aktuality/chceme-zalozit-statni-stavebni-holding-rika-prazska-jednicka-stacilo>